

ViewMaster - prohlížeč elektronických knížek

Stojíme na prahu nového věku - věku elektronického přenosu informací. Jak nás minulost už mnohokrát poučila, nemá smysl se pokroku bránit. Přináší totiž nesčetné výhody. Posuďte sami možnosti ViewMastera - prohlížeče elektronických knížek, ve kterém čtete tento dokument. Ve své kategorii patří ke světové špičce a používá podobnou technologii, jakou byly připraveny světové CD-ROM bestselery Microsoft Bookshelf, Microsoft Encarta, Computer Select a jiné. Člověku se až tají dech, uvědomí-li si možnosti, které se mu oproti klasickému tisku na papír nabízejí. Zde jsou vyjmenovány pouze některé z nich:

1. Obrovská kapacita
2. Okamžitý přístup k jakékoliv informaci
3. Přátelské uživatelské prostředí
4. Celá knihovna na jednom CD-ROM
5. Nízká cena
6. Multimediální vlastnosti
7. Další možnosti a perspektivy

V elektronické podobě v nejbližší době těžko vyjdou graficky náročné tisky, beletrie apod. Avšak v případě firemních dokumentací, encyklopedií, katalogů, časopisů, dětských interaktivních učebnic a mnoha dalších tiskovin přinese elektronické publikování revoluci.

Pomocí tlačítek **Vpřed** a **Vzad** se seznamte s možnostmi elektronického publikování. Tlačítkem **Učebnice** vyvoláte elektronický návod k použití.

Obrovská kapacita

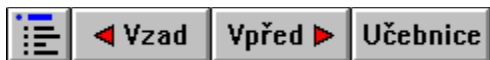
{ewl MVIMG, MVIMG13, !6M_BOOK.BMP}ViewMaster je schopen pojmout informace, obsažené v knihách, tvořících šest metrů vysoký sloupec. Obsah je možné rozdělit až na 500.000 stránek (topiků), které mohou obsahovat data, omezená pouze kapacitou nosiče. V případě CD-ROM se jedná o 670.000.000 znaků (670 MByte).

Okamžitý přístup k jakékoliv informaci

{ewl MVIMG, MVIMG13, !IHNEB.BMP}Fulltextová technologie, použitá ViewMasterem, byla ve světě donedávna strategickou a velice drahou technologií. Používal ji Pentagon, vláda USA a ti, kteří si ji mohli dovolit. Není divu - umožňuje totiž velice rychle prohledávat obrovské množství dat. Během zlomku vteřiny naleznete dokument, obsahující vámi požadované slovo nebo skupinu slov. Je téměř jedno, hledá-li se na disku nebo na CD ROM, hledá-li se v 100 nebo v 100.000 stránkách textu.

Konkurence na světovém trhu se software způsobilá, že dnes je fulltext cenově dostupný pro každého. V určitých oblastech to znamená revoluci. Mnoho aplikací, závislých donedávna na databázových technologiích využívajících složitých indexů, je dnes možné snadno realizovat fulltextem. Celé zpracování je mnohem rychlejší a tudíž levnější.

Mimo fulltextového hledání nabízí ViewMaster hledání dle dopředu zvolených kritérií. Tato kritéria mohou být pro každou elektronickou knížku jiná (například hledání dle autora, zaměření článku, datumu apod.).



Přátelské uživatelské prostředí

{ewl MVIMG, MVIMG13, !FRIENDLY.BMP}Předkládání informací pomocí naformátovaných textů, tabulek a obrázků je čtenáři blízké a připomíná klasické čtení knihy. Používání ViewMastera tedy nedělá potíže ani netechnicky zaměřeným čtenářům.

ViewMaster je doplněn o kontextově senzitivní nápovědu, elektronickou učebnici (Cue Cards) a bublinkovou nápovědu. Uživatel tak snadno nalezne požadovanou informaci.

Nízká cena

{ewl MVIMG, MVIMG13, !CENA.BMP}Náklady na elektronicky vydanou knížku jsou oproti její papírové podobě mnohem nižší. Je to způsobeno několika skutečnostmi:

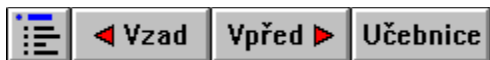
- neustále se zvyšující cena papíru je nahrazena neustále se snižující cenou za lisování CD-ROM
- náklady na sazbu, osvit a vazbu jsou nahrazeny přibližně stejnými náklady na úpravu dat
- díky velké kapacitě je možné umístit na jeden CD-ROM několik elektronických knížek
- při menším počtu výtisků se cena za papírovou knihu zvyšuje rychleji než za její elektronickou podobu. Elektronické knížky se vyplatí vydávat již od nákladu padesáti kusů
- aktualizovat obsah knížky znamená uhradit pouze nové lisování CD-ROM
- výroba elektronické knížky je nesrovnatelně ekologicky ohleduplnější.

Celá knihovna na jednom CD-ROM

{ewl MVIMG, MVIMG13, !ALL_LIB.BMP}Elektronická knížka je pojem abstraktní. Může ji tvořit firemní katalog, několik ročníků časopisu, databáze podniků apod. Mnoho takových knížek tvoří elektronickou knihovnu. Celou knihovnu je možné umístit na jeden kotouč CD-ROM.

Jak přístup k jednotlivým knížkám této elektronické knihovny, tak dokonce i přístup k jednotlivým funkcím, které je možné s knížkou provádět (například tisk adresních štítků), je možné zpřístupnit uživateli za úplaty. Uživatel si tedy práva přístupu ke knížkám a k službám postupně přikupuje. Ostatní knížky a služby jsou mu díky patentovanému způsobu ochrany nepřístupné.

Vydavatel tak má mnoho možností, jak obchodně realizovat jednu nebo více elektronických knížek. Může se rozhodnout, že bude každá na jednom kotouči CD-ROM a bude se prodávat samostatně tak, jako běžné knížky nebo zda budou všechny umístěny na jednom CD-ROM a předmětem prodeje (a tedy i zisku) bude postupný prodej přístupových práv k jednotlivým knížkám.



Multimediální vlastnosti

{ewl MVIMG,MVIMG13,!1.bmp}Mimo textu a 256-ti barevných obrázků, které jsou běžné v klasických knížkách, je možné jejich elektronickou podobu obohatit o zvuky, animaci a video. Obzvláště u dětských učebnic, encyklopedií a demonstračních titulů se jedná o nový rozměr a novou kvalitu.

[Ukázka přehrávání zvuku](#)

[Ukázka přehrávání videa](#)

Ukázka přehrávání zvuku

Podobně jako texty a obrázky mohou být součástí dokumentu zvuková data. K přehrávání zvuku ovšem potřebujete nezbytné vybavení (zvukovou kartu, ovladače pro Windows a reproduktory či sluchátka). V současné době je toto vybavení téměř již standardní součástí nově kupovaných počítačů. Následující přehrávací panel Vám umožňuje spouštět a zastavovat zvuk a posouvat se po zvukové stopě.

{ewc MVMCI,MVMCI13,[caption WAV][stdcontrol]!2.wav}

Ukázka přehrávání videa

Podobně jako texty a obrázky mohou být součástí dokumentu i video sekvence. Následující přehrávací panel Vám umožňuje spouštět a zastavovat video a posouvat se po videosekvenci.

{ewc MVMCI,MVMCI13, [caption AVI][stdcontrol]!4.avi}

Další možnosti a perspektivy

ViewMaster, verze 1.0, je teprve začátek. Zatímco budou vznikat nové elektronické knížky, jeho vývoj bude pokračovat. Následuje výčet směrů, kterými se bude ViewMaster vyvíjet:

["Programování dat"](#)

[Client-server edition](#)

[České fulltextové vyhledávání](#)

[Odlišný interface](#)

Client-server edition

S rozvojem komunikací a on-line služeb vzrůstá potřeba neustálé aktualizace informací. Pomocí nové verze ViewMastera bude možno k datům, doposud umístěným pouze na CD-ROM, přistupovat pomocí modemu a telefonní linky. Samozřejmě se zachováním plné datové kompatibility ViewMaster-client-server tak zhodnotí investice, vložené do přípravy elektronické knížky.

"Programování dat"

Data, spravovaná ViewMasterem, mohou být "živá", neboli mohou plnit mnoho funkcí. Je možné z nich například zpouštět jiné programy, (instalace, demoverze apod), tisknout adresní štítky apod. ViewMaster je schopen se přizpůsobit přáním vydavatele elektronické knížky.

České fulltextové vyhledávání

Chci nalézt všechny stránky v elektronické knížce, obsahující slůvko **stůl**. Nejenom v jeho základním tvaru, ale včetně všech ohybů - **stoly, stolem, stolu** apod. Zde běžný přístup selhává. Není možné použít dotazů typu **st***, neboli "nalezni všechna slova, začínající na **st**" - výsledkem by bylo velké množství nesmyslně nalezených stránek.

Fulltextové vyhledávání proto musí být schopno rozpoznat slova jak v základním tvaru, tak i všechny jeho ohyby. Musí tedy pracovat s databankou českého jazyka. Verzi ViewMastera, obohacenou o český fulltext, bude možné využít začátkem příštího roku.

Odlišný interface

ViewMaster je technologie přípravy a zobrazení dat. Podoba, jakou má nyní, není jediná možná aplikace ViewMaster technologie. Například pro učebnici deskriptivní geometrie pro malé děti nebo pro kuchařskou knihu v elektronické podobě je současný interface příliš složitý. Vytvoření jednodušších "multimedia viewerů" na přání vydavatele je vždy otázkou jednoho až dvou měsíců programátorské práce.

